

Torsdagen den 30 april 2015

P8_TA(2015)0179

IS/Daishs förstörelse av kulturplatser**Europaparlamentets resolution av den 30 april 2015 om IS/Daishs förstörelse av kulturplatser (2015/2649(RSP))**

(2016/C 346/09)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av frågorna för muntligt besvarande till rådet och kommissionen om IS/Daishs förstörelse av kulturplatser (O-000031/2015 – B8-0115/2015 och O-000032/2015 – B8-0116/2015),
- med beaktande av artikel 167 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, där det heter att "unionens insatser ska syfta till att främja samarbetet mellan medlemsstaterna", särskilt när det gäller "att bevara och skydda det kulturarv som har europeisk betydelse", och att "unionen och medlemsstaterna ska främja samarbetet med tredjeland och behöriga internationella organisationer på kulturområdet",
- med beaktande av rådets förordning (EG) nr 116/2009 av den 18 december 2008 om export av kulturföremål ⁽¹⁾,
- med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1210/2003 av den 7 juli 2003 om vissa specifika begränsningar av de ekonomiska och finansiella förbindelserna med Irak och om upphävande av förordning (EG) nr 2465/96 ⁽²⁾,
- med beaktande av rådets förordning (EU) nr 1332/2013 av den 13 december 2013 om ändring av förordning (EU) nr 36/2012 om restriktiva åtgärder med hänsyn till situationen i Syrien ⁽³⁾, som antogs på grundval av rådets beslut 2013/760/Gusp av den 13 december 2013 om ändring av beslut 2013/255/Gusp om restriktiva åtgärder mot Syrien ⁽⁴⁾, i synnerhet artikel 11c om import, export eller överföring av syriska kulturföremål,
- med beaktande av rådets gemensamma åtgärd 2001/555/Gusp av den 20 juli 2001 om inrättande av Europeiska unionens satellitcentrum ⁽⁵⁾, ändrad genom rådets gemensamma åtgärd 2009/834/Gusp ⁽⁶⁾,
- med beaktande av rådets resolution från oktober 2012 om inrättandet av ett informellt nätverk för brottsbekämpande myndigheter och sakkunniga på området kulturföremål (EU Cultnet)(14232/2012),
- med beaktande av det andra protokollet, från 1999, till 1954 års Haagkonvention om skydd för kulturell egendom i händelse av väpnad konflikt.
- med beaktande av Unescos konvention av den 14 november 1970 om åtgärder för att förbjuda och förhindra olovlig införsel, utförsel och överlåtelse av äganderätten till kulturegendom,
- med beaktande av Unescos konvention av den 16 november 1972 om skydd av världens kultur- och naturarv,
- med beaktande av Unescos konvention av den 17 oktober 2003 om skydd av det immateriella kulturarvet,

⁽¹⁾ EUT L 39, 10.2.2009, s. 1.⁽²⁾ EUT L 169, 8.7.2003, s. 6.⁽³⁾ EUT L 335, 14.12.2013, s. 3.⁽⁴⁾ EUT L 335, 14.12.2013, s. 50.⁽⁵⁾ EGT L 200, 25.7.2001, s. 5.⁽⁶⁾ EUT L 297, 13.11.2009, s. 18.

Torsdagen den 30 april 2015

- med beaktande av Unescos konvention av den 20 oktober 2005 om främjande av och skydd för mångfalden av kulturella uttryck,
 - med beaktande av Unidroitkonventionen från 1995 om stulna eller olagligt utförda kulturföremål,
 - med beaktande av FN:s säkerhetsråds resolution nr 2199 av den 12 februari 2015 om hot mot den internationella freden och säkerheten till följd av al-Qaidas terroristhandlingar ⁽¹⁾,
 - med beaktande av Venedigfördraget från 1964 om bevarande och restaurering av minnesmärken och områden av historiskt intresse, som ger en internationell ram för bevarande och restaurering av gamla byggnader,
 - med beaktande av Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen, som antogs den 17 juli 1998, särskilt artikel 8.2 b ix, där "uppsåtligt riktande av angrepp mot byggnader avsedda för religion, undervisning, konst, vetenskap eller välgörande ändamål, historiska minnesmärken, sjukhus och uppsamlingsplatser för sjuka och sårade under förutsättning att de inte utgör militära mål" erkänns som en krigsförbrytelse,
 - med beaktande av sin resolution av den 12 mars 2015 om årsrapporten om mänskliga rättigheter och demokrati i världen 2013 och Europeiska unionens politik på området ⁽²⁾, där det i punkt 211 står att "avsiktlig förstörelse av kulturarvet och det konstnärliga arvet, på sätt som nu sker i Irak och i Syrien, bör åtalas som krigsförbrytelser och som brott mot mänskligheten",
 - med beaktande av det gemensamma meddelandet till Europaparlamentet och rådet av den 6 februari 2015 Inslag i EU:s regionala strategi för Syrien och Irak och mot hotet från Daish (JOIN(2015)0002), i vilket kommissionen och vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik erkänner allvaret i förstörelsen och plundringen av kulturarvet när det gäller att hantera kriserna i Syrien och Irak och hotet från Daish,
 - med beaktande av artiklarna 128.5 och 123.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
- A. Ett stort antal arkeologiska, religiösa och kulturella platser i Syrien och Irak har på senare tid utsatts för riktad förstörelse av extremistgrupper kopplade i synnerhet till Islamiska staten i Irak och Syrien (IS/Daish). Dessa systematiska angrepp mot kulturarvet har av Unescos generaldirektör Irina Bokova beskrivits som "kulturell rensning".
- B. Enligt Unesco avses med begreppet "kulturell rensning" en uppsåtlig strategi som söker förstöra kulturell mångfald genom avsiktlig inriktning på enskilda personer som identifierats utgående från sin kulturella, etniska eller religiösa bakgrund, i förening med avsiktliga angrepp på deras platser för religionsutövning, hågkomst och lärande. Den strategi för kulturell rensning som kommer till synes i Irak och Syrien återspeglas i angrepp mot kulturarvet, dvs. både mot fysiska, materiella och byggda kulturyttringar, såsom minnesmärken och fastigheter, och mot minoriteter och immateriella kulturyttringar, såsom sedvänjor, traditioner och trosföreställningar ⁽³⁾.
- C. En del fall av kulturarvsförstörelse har under vissa omständigheter ansetts utgöra brott mot mänskligheten ⁽⁴⁾. Särskilt när handlingarna är riktade mot medlemmar av en religiös eller etnisk grupp kan de likställas med förföljelse, som anges i artikel 7.1 h i Internationella brottmålsdomstolens stadga.

⁽¹⁾ <http://www.refworld.org/docid/54ef1f704.html>

⁽²⁾ Antagna texter, P8_TA(2015)0076.

⁽³⁾ http://www.unesco.org/new/en/media-services/single-view/news/conference_report_heritage_and_cultural_diversity_at_risk_in_iraq_and_syria/

⁽⁴⁾ Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien, *Kordić & Čerkez*, den 26 februari 2001, IT-95-14/2, punkterna 207–208.

Torsdagen den 30 april 2015

- D. Förstörelse av kulturföremål och historiska föremål och platser är ingenting nytt och förekommer inte bara i Irak och Syrien. Enligt Unesco är kulturarvet en viktig del, både av den kulturella identiteten hos samhällen, grupper och enskilda personer och av den sociala sammanhållningen, och en avsiktlig förstörelse av det kan inverka menligt på den mänskliga värdigheten och de mänskliga rättigheterna ⁽¹⁾. Enligt Unesco med flera används bytena från IS/Daishs plundring och smuggling från kulturella och religiösa platser i Irak och Syrien till att finansiera IS/Daishs terroristverksamhet. Följden av detta blir att konst- och kulturföremål förvandlas till "krigsvapen".
- E. Tack vare finansiering från Europeiska unionen drog Unesco och andra strategiska partner den 1 mars 2014 igång det treåriga projektet Emergency Safeguarding of the Syrian Heritage, som särskilt syftar till att ge akut skydd åt det syriska kulturarvet.
- F. EU har ratificerat konventionen om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar, som antogs den 20 oktober 2005 och som är det första internationella instrument som erkänner att kulturföremål är av såväl ekonomisk som kulturell art, och därför inte får behandlas som om de enbart hade ett handelsvärde.
- G. Unescokonventionen om åtgärder för att förbjuda och förhindra olovlig införsel, utförsel och överlåtelse av äganderätten till kulturegendom, som antogs den 17 november 1970, och Unidroitkonventionen om stulna eller olagligt exporterade kulturföremål, som antogs den 24 juni 1995, är mycket viktiga instrument för att stärka skyddet av det globala kulturarvet.
- H. Olaglig handel med kulturföremål är numera den tredje största typen av olaglig handel, efter narkotika- och vapenhandel. Denna olagliga handel domineras av organiserade kriminella nätverk, och dagens nationella och internationella mekanismer är varken tillräckligt utrustade eller tillräckligt understödda för att kunna hantera frågan ⁽²⁾.
- I. Bekämpande av olaglig handel med kulturföremål tillhör inte specifikt Europeiska unionens behörighetsområde, eftersom det inte är förankrat i fördragen. Icke desto mindre faller denna verksamhet inom flera av EU:s behörighetsområden, såsom den inre marknaden, området med frihet, säkerhet och rättvisa, kulturpolitiken och den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.
- J. Det finns ett akut behov av att bättra samordna kampen mot olaglig handel med kulturföremål och att ha ett nära samarbete för att höja medvetenheten, främja informationsutbytet och stärka de rättsliga ramarna. I detta sammanhang kan det påpekas att rådet i sina slutsatser från december 2011 om förebyggande och bekämpning av olaglig handel med kulturföremål bland annat rekommenderade medlemsstaterna att förstärka samarbetet mellan tjänstemän inom brottsbekämpande myndigheter, kulturmyndigheter och privata organisationer.
- K. I oktober 2012 inrättades genom en rådsresolution ett informellt nätverk för brottsbekämpande myndigheter och sakkunniga på området kulturföremål (EU Cultnet). Huvudsyftet är att förbättra informationsutbytet i anslutning till förebyggandet av olaglig handel med kulturföremål samt att identifiera, och dela information om, kriminella nätverk misstänkta för medverkan i olaglig handel.
- L. Lördagen den 28 mars 2015 lanserade Unescos generaldirektör Irina Bokova i Bagdad kampanjen #Unite4Heritage, som syftar till att i hela världen uppbåda stöd för skyddet av kulturarvet med hjälp av sociala nätverk.
1. Europaparlamentet fördömer starkt den avsiktliga förstörelse av kulturella, arkeologiska och religiösa platser som IS ägnar sig åt i Syrien och Irak.

⁽¹⁾ Unescos förklaring från 2003 om avsiktlig förstörelse av kulturarv.

⁽²⁾ <http://www.africa-eu-partnership.org/newsroom/all-news/morocco-africa-eu-workshop-fight-against-illegal-trafficking-cultural-goods>

Torsdagen den 30 april 2015

2. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik att vidta lämpliga åtgärder på politisk nivå, i enlighet med FN:s säkerhetsråds resolution 2199 av den 12 februari 2015, för att sätta stopp för den olagliga handeln med kulturföremål från Syrien och Irak under konfliktperioder inom dessa territorier, och på så sätt förhindra att de används som en finansieringskälla för terroristverksamhet.
3. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden/den höga representanten att använda kulturdiplomati och interkulturell dialog som ett verktyg för försoning mellan de olika folkgrupperna och återuppbyggnad av de förstörda platserna.
4. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden/den höga representanten, EU och medlemsstaterna att genomföra säkerhetsåtgärder vid EU:s yttre gränser för att förhindra att kulturföremål från Syrien och Irak smugglas in i unionen, och att effektivt samarbeta om en gemensam åtgärd mot handel med föremål av syriskt och irakiskt ursprung i Europa, i och med att en stor del av handeln med konst från Mellanöstern är avsedd för den europeiska marknaden; detta bör ske tillsammans med USA och Golfområdet.
5. Europaparlamentet föreslår i anslutning till detta att kommissionen, i överensstämmelse med punkt 17 i FN:s säkerhetsråds resolution nr 2199 av den 12 februari 2015, ska inrikta sig på att bekämpa den olagliga handeln med kulturföremål, särskilt när det gäller kulturarvsföremål som olagligt förts ut ur Irak sedan den 6 augusti 1990 och ur Syrien sedan den 15 mars 2011. Parlamentet uppmanar kommissionen att utarbeta en samordnad strategi mot denna olagliga handel, tillsammans med ansvariga för utredningstjänster på nationell nivå och i nära samarbete med Unesco och andra internationella organisationer som Internationella museirådet (Icom), Icoms internationella kommitté Blå skölden (ICBS), Europol, Interpol, Internationella institutet för harmonisering av privaträtten (Unidroit), Världstullorganisationen (WCO), ICOMOS (International Council on Monuments and Sites) och ICCROM (International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property).
6. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden/den höga representanten att involvera unionens satellitcentrum i Torrejón, som stöder EU:s beslutsfattande inom ramen för Gusp genom att tillhandahålla material från analyser av satellitbilder, för att övervaka och förteckna arkeologiska och kulturella platser i Syrien och Irak och stödja den verksamhet som bedrivs av syriska arkeologer, i syfte att förebygga ytterligare plundring och rädda livet på civilbefolkningen.
7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att införa ett snabbt och säkert sätt att utbyta information och bästa praxis mellan medlemsstaterna i syfte att effektivt bekämpa den olagliga handeln med kulturföremål som olagligen har förts ut ur Irak och Syrien, och att med kraft uppmana medlemsstaterna att använda internationella verktyg för poliser och tulltjänstemän i kampen mot den olagliga handeln med kulturföremål, såsom Interpols särskilda databas "I-24/7" för stulna konstverk och det verktyg för kommunikation på internet som Världstullorganisationen har inom ramen för programmet ARCHEO.
8. Europaparlamentet anser att europeiska utbildningsprogram för domare, poliser och tulltjänstemän, statlig förvaltning och marknadsaktörer i största allmänhet bör övervägas, så att man kan göra det möjligt för dem som arbetar med att bekämpa olaglig handel med kulturföremål att utveckla och förbättra sin sakkunskap samt stödja initiativ såsom den e-utbildningskurs för yrkesfolk inom Syriens kulturarv som ICOMOS lanserade i januari 2013, med undervisning om hantering av katastrofrisker, om första hjälpen-åtgärder för kultursamlingar och om dokumentationsteknik.
9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att gå med i internationella projekt i civilsamhällets regi för skydd av och rapportering om kulturföremål som befinner sig i farozonen, såsom det projekt för geospatial teknik som handhas av American Association for the Advancement of Science (AAAS), och att fortsätta stödja forskarsamhällenas verksamhet, såsom projektet Mosul, som utvecklas av Initial Training Network for Digital Cultural Heritage (som finansieras via en Marie Skłodowska-Curie-åtgärd).
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att starkare stödja Icoms internationella observatorium för frågor om olaglig handel med kulturföremål, som har sammanställt en röd katastroflista över syriska och irakiska antikviteter i riskzonen – avsedd som ett hjälpmedel för museer, tulltjänstemän, poliser, konsthandlare och samlare – och som planerar att använda satellitbilder för att övervaka situationen på plats, i samarbete med FN:s utbildnings- och forskningsinstitut Unitar.

Torsdagen den 30 april 2015

11. Europaparlamentet uppmanar EU och medlemsstaterna att ta fram informationskampanjer för att avskräcka från köp och försäljning av kulturföremål som härrör från olaglig handel i krigsområden.
 12. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder för att involvera universitet, forskningsorgan och kulturinstitutioner, bland annat genom etiska regler, i kampen mot den olagliga handeln med kulturföremål från krigsområden.
 13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja Unescos kampanj #Unite4Heritage genom att inleda en informationskampanj inriktad på Irak och Syrien i syfte att öka medvetenheten om hur viktigt deras kulturarv är, om hur plundringsbytena används för att finansiera terroristverksamhet och om vilka möjliga påföljder som är förenade med olaglig import av kulturföremål som kommer från dessa länder eller från andra tredjeländer.
 14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att förstärka och förbättra funktionen hos det informella nätverk för brottsbekämpande myndigheter och sakkunniga på området kulturföremål (EU Cultnet) som inrättades genom rådets resolution från oktober 2012 och vars syfte är att förbättra informationsutbytet om förebyggande av olaglig handel med kulturföremål, och att överväga ytterligare ett instrument för att stävja importen till EU av kulturföremål som olagligt förts ut ur Syrien och Irak.
 15. Europaparlamentet uppmanar rådet att stärka Eurojusts och Europol's enheter till stöd för pågående utredningar, förebyggande arbete och utbyte av underrättelser om olaglig handel med kulturföremål.
 16. Europaparlamentet uppmuntrar till en nylansering av åtgärderna inom Icoms internationella kommitté den blå skölden.
 17. Europaparlamentet uppmanar Europeiska unionen att i samarbete med Unesco och Internationella brottmålsdomstolen vidta nödvändiga åtgärder för att utvidga folkrättens kategori om brott mot mänskligheten så att den även omfattar handlingar som avsiktligt skadar eller förstör mänsklighetens kulturarv i stor skala.
 18. Europaparlamentet uppmanar de medlemsstater som ännu inte gjort det att ratificera Unescokonventionen från 1970 om åtgärder för att förbjuda och förhindra olovlig införsel, utförsel och överlåtelse av äganderätten till kulturegendom, Unidroitkonventionen från 1995, Haagkonventionen från 1954 om skydd för kulturell egendom i händelse av väpnad konflikt samt dess andra protokoll från 1999.
 19. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Unescos generaldirektor, EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter samt medlemsstaternas regeringar och parlament.
-